

Davacılar : 1- Türk Serbest Mimarlar Müşavirliği Derneği
2- İstanbul Serbest Mimarlar Derneği
3- Umo Mimarlık Mühendislik Müteahhitlik ve Müşavirlik Ltd.Şti
4- M. Neşet Arolat
5- M. Cumhur Umut İnan
6- Rauf Doğan Tekeli
7- Murat Artu

Vekilleri : Av. Elif Karagözoğlu, Av. Berfu Kaya
Piyade Sokak 18/10 - Çankaya/ANKARA

Davalılar : 1-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Atatürk Bulvarı No:131 Kat:9 - Bakanlıklar/

Vekili : Av.Nurten Çağlar Yakış - (Aynı yerde)
2-TMMOB Mimarlar Odası
Konur Sokak No:4/2 - Kızılay/ANKARA

Vekili : Av.Berna Çelik - (Aynı yerde)

Davanın Özeti : 23.2.2005 gün ve 25736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Mimarlık-Mühendislik ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliğinin 4/j, k, l, s, t bentlerinin, 6. maddesinin son fıkrasının, 7. maddesinin ilk fıkrası ve c bendinin ilk fıkrasının ve c/3 bendinin son cümlesi ile 7. maddenin d/3 bendinin, Anayasaya , Borçlar Kanununa ve Rekabet Kanununa aykırı olduğu öne sürülerek, iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : İstemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim ÖZDEMİR'in Düşüncesi : İstemin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR'in Düşüncesi : Dava, 23.2.2005 günlü 25736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Mimarlık-Mühendislik ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliğinin 4/j, k, l,s, t bentlerinin; 6. maddesinin son fıkrasının, 7. maddesinin ilk fıkrası ve c bendinin ilk fıkrasının ve c/3 bendinin son cümlesi ile 7. maddenin d/3 bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 135. maddesi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarını "belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir." şeklinde tanımlamıştır.

Yine Anayasanın 124. maddesi uyarınca, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarma yetkisine sahiptirler.

6235 sayılı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 2/b. maddesinde "Mühendislik ve Mimarlık Mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak; meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak; Hükmüne amir olup, Aynı Yasanın 39. maddesinde de "Bu Kanun hükümleri müteşebbüs heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunur" Kuralı Yer almıştır.

Bu kapsamda, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının üst kuruluşu olan ve kamu tüzel kişiliği bulunan TMMOB.nin kendi görev alanı ile ilgili yönetmelikler çıkarma yetkisi bulunduğu açıktır.

Anılan Yönetmeliğin "Tanımlar" başlığını taşıyan 4. maddesinin (J) bendinde geçen Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları: Mimarlık ve Mühendislik hizmeti gerektiren Yapı ve imalatların her türlü harita, plan, proje resim ve hesaplarının hazırlanması ile ilgili, meslek odalarınca tespit ve ilan edilen, ortak norm, standart ve ifade şekilleri ile bunların tanzim ve takdimine ait esasları,

(k) bendindeki, Mesleki Denetim: Mimarlık ve Mühendislik hizmetlerinin ihtisas dalları arasında uyum ve işbirliği içinde yürütülmesi asgari ücret, asgari çizim ve düzenleme esasları açısından, bu hizmetlerin ilgili meslek odaları ve kontrol bürolarınca denetlenmesini;

(l) bendinde; Kontrol Büroları: Bu yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere, ilgili oda birimlerince oluşturulan ünitelerini,

(s) bendinde, SMMB: Serbest Mühendislik/Mimarlık müşavirlik belgesini,

(t) bendinde geçen; BTB: Mimar/Mühendisin kendi meslek odasından almış olduğu büro tescil belgesini ifade edeceği tanımlamasına yer verilmiştir.

6. Maddenin son fıkrasında ise; "Her türlü Serbest Mimarlık-Mühendislik-Müşavirlik Hizmetlerinin Yapılabilmesi için, gerçek veya tüzel kişi ve kurumlar ilgili meslek odalarından, meslek odasının öngördüğü BTB ve SMMB'ni almak zorundadırlar" kuralı getirip;

Asgari Ücretin Belirlenmesi ve Tahsili Başlıklı 7. maddesinin ilk fıkrasında da; Bu Yönetmelikte belirtilen MMH (Mimarlık-Mühendislik Hizmeti) karşılığı ücretlerin tespiti, tahsili ve denetlenmesi aşağıdaki esaslar uyarınca yapılır "Düzenlenmesine yer verilerek bentler halinde esaslar sayılıp, ücretlerin tahsili başlığını taşıyan c bendinin ilk fıkrasında; Bu yönetmelikte bahsedilen MMH'ni yüklenen mimar ve mühendisler yukarıda tespit edilen ücretler karşılığı fatura kesmek ve bu faturalarını odalarına ibraz etmek zorundadırlar.İlgili odalar ve kontrol büroları bu ücretlerin tahsisi ile ilgili esaslar belirler ve gerekli tedbirleri alırlar. c/3 bendinin son

fıkrasındada, Yapı Sözleşmesindeki süresinde bitirilemez ise, kontrollük ücreti, süre sonunda o yılın fiyatları üzerinden ek sözleşme düzenlenerek hesaplanacağı, d/3 bendinde ise;" Mesleki Denetim uygulaması; Mimar ve Mühendislerin hak ve yetkilerinin korunması, hizmetlerin disipline edilmesi, gelişen bilim ve tekniğin imkan ve esaslarına uygun, sağlıklı, ekonomik ve kullanışlı yapı üretiminin gerçekleştirilmesi amacı ile, mimarlık-mühendislik hizmetleri ilgili meslek odaları kontrol bürolarınca denetlenir. Bu denetim, serbest mühendislik, mimarlık ve/veya büro tescil Yönetmelikleri, tip proje sözleşmesi, asgari mimarlık mühendislik ücretleri, kontrolörlük hizmetleri proje ve kontrollük puan sınırlaması gibi düzenlemeler dikkate alınarak ilgili meslek odaları kontrol bürolarınca yapılır. Kontrol bürolarının kurulması Mesleki Denetim Uygulaması Esaslarına ilişkin düzenlemeler ilgili meslek odalarınca hazırlanarak TMMOB Yönetim Kuruluna sunulur. TMMOB Yönetim Kurulunun onayından geçen düzenlemeler ilan edilir." kuralına Yer verilmiştir.

(Yönetmeliğin, iptale konu edilen bu madde hükümleriyle getirilen düzenlemelerin, Anayasa ve Özel Yasasının Birliğe Yüklediği sorumluluğu yerine getirmesinin teminini sağlamaya matuf olup, içerikleri itibariyle anayasa ve Yasanın sınırları kapsamı içinde kalıp, Hizmet gereklerine , kamu yararına ve hukuka aykırılık taşımamaktadır.)

Açıklanan nedenlerle hukuki dayanaktan yoksun bulunan davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dava, 23.2.2005 gün ve 25736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Mimarlık-Mühendislik ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliğinin 4/j, k, l, s, t bentlerinin, 6. maddesinin son fıkrasının, 7. maddesinin ilk fıkrası ve c bendinin ilk fıkrasının ve c/3 bendinin son cümlesi ile 7. maddenin d/3 bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 135. maddesinin 1. fıkrasında, "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir." hükmü yer almış olup, 124. maddesinde, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarma yetkisine sahip oldukları kurala bağlanmıştır.

6235 sayılı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 2/b. maddesinde "Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak; meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak Birliğin kuruluş amaçları arasında gösterilmiş, aynı Yasanın 39. maddesinde de "Bu Kanun hükümleri müteşebbüs heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunur" kuralına yer verilmiştir.

Anılan kurallar uyarınca, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olan ve kamu tüzel kişiliği bulunan TMMOB'nin kendi görev alanı ile ilgili yönetmelikler çıkarma yetkisi bulunduğu açıktır.

Dava konusu Yönetmeliğin "Tanımlar" başlığını taşıyan 4. maddesinin (J) bendinde "Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları: Mimarlık ve Mühendislik hizmeti gerektiren yapı ve imalatların her türlü harita, plan, proje resim ve hesaplarının hazırlanması ile ilgili, meslek odalarınca tespit ve ilan edilen, ortak norm, standart ve ifade şekilleri ile bunların tanzim ve takdimine ait esasları,"

(k) bendinde; "Mesleki Denetim: Mimarlık ve Mühendislik hizmetlerinin ihtisas dalları arasında uyum ve işbirliği içinde yürütülmesi asgari ücret, asgari çizim ve düzenleme esasları açısından, bu hizmetlerin ilgili meslek odaları ve kontrol bürolarınca denetlenmesini;"

(l) bendinde; "Kontrol Büroları: Bu yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere, ilgili oda birimlerince oluşturulan ünitelerini,"

(s) bendinde, "SMMB: Serbest Mühendislik/Mimarlık müşavirlik belgesini,"

(t) bendinde; "BTB: Mimar/Mühendisin kendi meslek odasından almış olduğu büro tescil belgesini" ifade edeceği kuralı yer almıştır.

6. Maddenin son fıkrasında ise; "Her türlü Serbest Mimarlık-Mühendislik-Müşavirlik hizmetlerinin yapılabilmesi için, gerçek veya tüzel kişi ve kurumlar ilgili meslek odalarından, meslek odasının öngördüğü BTB ve SMMB'ni almak zorundadırlar" hükmü yer almış;

Asgari Ücretin Belirlenmesi ve Tahsili Başlıklı 7. maddesinin ilk fıkrasında da; "Bu Yönetmelikte belirtilen MMH (Mimarlık-Mühendislik Hizmeti) karşılığı ücretlerin tespiti, tahsili ve denetlenmesi aşağıdaki esaslar uyarınca yapılır" düzenlemesine yer verilerek bentler halinde esaslar sayılıp, ücretlerin tahsili başlığını taşıyan (c) bendinin ilk fıkrasında; "Bu yönetmelikte bahsedilen MMH'ni yüklenen mimar ve mühendisler, yukarıda tespit edilen ücretler karşılığı fatura kesmek ve bu faturalarını odalarına ibraz etmek zorundadırlar. İlgili odalar ve kontrol büroları bu ücretlerin tahsisi ile ilgili esaslar belirler ve gerekli tedbirleri alırlar." c/3 bendinin son fıkrasında da, "Yapı, sözleşmesindeki süresinde bitirilemez ise, kontrollük ücreti, süre sonunda o yılın fiyatları üzerinden ek sözleşme düzenlenerek hesaplanır", d/3 bendinde ise;"

Mesleki Denetim uygulaması; Mimar ve Mühendislerin hak ve yetkilerinin korunması, hizmetlerin disipline edilmesi, gelişen bilim ve tekniğin imkan ve esaslarına uygun, sağlıklı, ekonomik ve kullanışlı yapı üretiminin gerçekleştirilmesi amacı ile, mimarlık-mühendislik hizmetleri ilgili meslek odaları kontrol bürolarınca denetlenir. Bu denetim, serbest mühendislik, mimarlık ve/veya büro tescil Yönetmelikleri, tip proje sözleşmesi, asgari mimarlık mühendislik ücretleri, kontrolörlük hizmetleri proje ve kontrollük puan sınırlaması gibi düzenlemeler dikkate alınarak ilgili meslek odaları kontrol bürolarınca yapılır. Kontrol bürolarının kurulması Mesleki Denetim Uygulaması Esaslarına ilişkin düzenlemeler ilgili meslek odalarınca hazırlanarak TMMOB Yönetim Kuruluna sunulur. TMMOB Yönetim Kurulunun onayından geçen düzenlemeler ilan edilir." hükmü bulunmaktadır.

(Dava konusu Yönetmeliğin iptali istenilen maddeleri, serbest mühendis ve mimarların verecekleri hizmet karşılığı asgari ücret altında iş kabul edemeyeceklerine, asgari ücretin kapsamı, mesleki denetim ve kontrol bürolarının, Serbest Mühendislik Mimarlık Belgesinin ve Büro Tescil Belgesinin tanımı yapılarak, asgari ücretin tahsilinin sağlanması için mesleki denetim ve kontrollük ücreti ve ücret sözleşmesine dair düzenlemeleri içermektedir.)

(Mimarlık ve Mühendislik mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak ve meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile yürürlüğe konulan bu düzenlemeler, Birlik ve Odanın, Anayasa ve 6235 sayılı Yasa ile belirlenen görev alanı ile doğrudan ilgili olup, yürürlükteki mevzuat ile sözleşme yapma hürriyetine ve Rekabet Kanununa aykırı değildir.)

(Bu durumda, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun bulunan dava konusu yönetmelik hükümlerinde hukuka aykırılık görülmemiştir.)

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 450.00.-YTL vekalet ücretinin davacılarından alınarak davalı idarelere verilmesine 25.06.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Ayla	Dr.Tacettin	Yeniay	Sıddık
DEMİRKAN	ALKIVILCIM	ŞİMŞEK	KAYA	YILDIZ

KARAR

Davacılar tarafından, 23.2.2005 gün ve 25736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Mimarlık-Mühendislik ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliğinin 4/j, k, l, s, t bentlerinin, 6. maddesinin son fıkrasının, 7. maddesinin ilk fıkrası ve c bendinin ilk fıkrasının ve c/3 bendinin son cümlesi ile 7. maddenin d/3 bendinin iptali istemiyle açılan dava üzerine oluşturulan dosya incelendi;

2577 sayılı Yasanın 31. maddesinin yollamada bulunduğu Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasının 53. maddesinde, hakkı veya borcu bir davanın sonucuna bağlı olan 3. kişinin iki taraftan birine katılmak için istemde bulunabileceği kuralı yer almaktadır.

Olayda, davacılar yanında davaya müdahale talebinde bulunan Ankara Ticaret Odası Başkanlığının davaya konu işleme karşı ayrıca dava açabileceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, yukarıda anılan Yasa maddesindeki koşulların oluşmadığı anlaşıldığından, Ankara Ticaret Odası Başkanlığının katılma isteminin reddine 25.06.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Ayla	Dr.Tacettin	Yeniay	Sıddık
DEMİRKAN	ALKIVILCIM	ŞİMŞEK	KAYA	YILDIZ

ÖY

